

18. Hindamise korraldus põhikoolis ja gümnaasiumis

18.1. Hindamise eesmärgid

Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpingute jätkamiseks põhikoolis/gümnaasiumis ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

18.2. Hindamisest teavitamine

18.2.1. Aineõpetaja tutvustab õpilastele hindamise põhimõtteid, korda, õpitulemusi ja nende hindamise kriteeriume õppeperioodi esimeses tunnis ja kalendaarses plaanis.

18.2.2. Nõutavad teadmised ja oskused, nende omandatuse kontrollimise aeg, vorm ning hindamise põhimõtted on kirjas vastava perioodi kalendaarses plaanis.

18.2.3. Õpilasel on õigus saada oma hinnete kohta teavet aineõpetajatelt, õppenõustajalt ning elektroonilisest õpikeskkonnast.

18.2.4. Kursusehinded tehakse õpilasele teatavaks elektroonilise õpikeskkonna kaudu hiljemalt arvestusele ja järelarvestusele järgneval esmaspäeval.

18.2.5. Hindamise põhimõtted ja kord avalikustatakse Pärnu Täiskasvanute Gümnaasiumi koduleheküljel.

18.3. Teadmiste ja oskuste hindamine

18.3.1. Teadmiste ja oskuste hindamise aluseks on kooli õppekavas esitatud õpitulemuste saavutatus.

18.3.2. Teadmisi ja oskusi hinnatakse õpilase suuliste vastuste, kirjalike ja praktiliste tööde ning tegevuste alusel.

18.3.3. Kursuse õpitulemuste hindamisel kasutatavad vormid:

18.3.3.1. Suuline küsitlus või vastamine - tulemuse saab õpilane teada hiljemalt õppetunni lõpus ning see kantakse elektroonilisse õpikeskkonda samal päeval.

18.3.3.2. Tunnikontroll või lühitest – tööd tagastatakse õpilastele õppeaine järgmisel tunnil ja tulemused kantakse elektroonilisse õpikeskkonda tööle järgneval päeval.

18.3.3.3. Kontrolltöö – tööd tagastatakse õpilastele ja tulemused märgitakse elektroonilisse õpikeskkonda seitsme kalendripäeva jooksul.

18.3.3.4. Kirjand, referaat, essee ja arutlus – tööd tagastatakse õpilastele ja tulemused märgitakse elektroonilisse õpikeskkonda hiljemalt neljateistkümne kalendripäeva jooksul.

18.3.3.5. Klassiväline lugemine – teoste loetelu antakse õpilastele kirjalikult eelneva õppeaasta lõpus enne suvevaheajale minemist või õppeaasta esimeses tunnis; tulemuse saab õpilane teada kohe peale vastamist ning hinne kantakse elektroonilisse õpikeskkonda samal päeval.

18.3.3.6. Praktiline töö – tööd tagastatakse õpilastele seitsme kalendripäeva jooksul; tulemus kantakse elektroonilisse õpikeskkonda.

18.3.4. Kursuse jooksvaid õpitulemusi hinnatakse punktisüsteemis, kursusehinne märgitakse viiepalli-süsteemis. Kursuse hinde kujunemine selgitatakse õppeaine kalendaarses plaanis.

18.3.5. Punktiarvestusel põhineva hinde kriteeriumid:

18.3.5.1. 90 – 100 % ehk hinde „5” (väga hea) saab õpilane väga hea suulise vastuse, praktilise või kirjaliku töö eest, milles kajastub õpilase iseseisva ja loova mõtlemise oskus ning mis on täiel määral õppekavas sätestatud õpitulemustele vastav.

18.3.5.2. 75 – 89 % ehk hinde “4” (“hea”) saab õpilane suulise vastuse, praktilise või kirjaliku töö eest, kui see on üldiselt õppekavas sätestatud õpitulemustele vastav, kuid milles esineb väiksemaid eksimusi ja jääb puudu iseseisvusest.

18.3.5.3. 50 – 74 % ehk hinde “3” (“rahuldav”) saab õpilane puudusi ja vigu sisaldava suulise vastuse, praktilise või kirjaliku töö eest, mis on üldiselt õppekavas sätestatud õpitulemustele vastav ning milles põhioskused on omandatud, kuid rakendamisel esineb raskusi ning õpilane vajab juhendamist ja suunamist.

18.3.5.4. 20 – 49 % ehk hinde “2” (“puudulik”) saab õpilane olulisi puudusi ja vigu sisaldava suulise vastuse, praktilise või kirjaliku töö eest.

18.3.5.5. 0 – 19 % ehk hinde “1” (“nõrk”) saab õpilane nõrga suulise vastuse, praktilise või kirjaliku töö eest, tegemata ja esitamata töö või vastamata jätmise eest või kui tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine/maha kirjutamine/plagiaat.

18.3.6. Gümnaasiumi valikkursuste (tasanduskursused, matemaatika ja võõrkeelte ettevalmistuskursused, arvutiõpetus, Õpioskuste kursus, „Kõne ja väitlus“, „Uurimistöö alused“, „Majandusmatemaatika elemendid“, „Inimene ja õigus“, „Psühholoogia“ „Loodusturism“, „Joonestamine“, „Disain“, „Draama ja teater“, A1 oskusega võõrkeel, „Usundiõpetus“, „Riigikaitse“, „Majandus- ja ettevõtlusõpe“ hindamisel kasutatakse hinnanguid „arvestatud“ ja „mittearvestatud“. Õpetaja teeb hinnangukriteeriumid õpilasele teatavaks kalendaarse plaani kaudu.

18.3.7. Hindamisel on võimalik rakendada varasemat õpi- ja töökogemust (VÕTA). Varasema õpi- ja töökogemuse arvestamine toimub vastavalt õppekavas sätestatud punktile „Teadmiste ja oskuste tõendamine varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise (VÕTA) kaudu“. Samuti on hindamisel võimalik arvestada kooli õppekava välist õppimist ja tegevust.

18.4. Kujundav hindamine

18.4.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Eesmärkide püstitamisse kaasatakse ka õpilane. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

18.4.2. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

18.4.3. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

18.4.4. Kujundava hindamise vahendid ja meetodid valib aineõpetaja ning teavitab sellest õpilasi kalendaarse plaani kaudu.

18.5. Arvestuste toimumine, hindamine ning järelarvestuste sooritamine

18.5.1. Arvestused toimuvad õppeainete kalendaarsetes plaanides märgitud aegadel.

18.5.2. Järelarvestuste sooritamine

18.5.2.1. Juhul, kui õpilase kursuse hinne on „nõrk“ või „puudulik“, on tal võimalik sooritada järelarvestus. Järelarvestust on võimalik sooritada ka hinde „rahuldav“ või „hea“ parandamiseks. Kehtima jääb järelarvestuse hinne (järelarvestusele mitteilmumise korral „nõrk“).

18.5.2.2. I, II, III ja IV õppeperioodi järelarvestusi on võimalik sooritada uue õppeperioodi teisel nädalal esmaspäevast neljapäevani ajavahemikus 9.00-19.00. V õppeperioodi järelarvestused toimuvad perioodile järgneval nädalal.

18.5.2.3. Järelarvestusele pääsemiseks esitab õpilane õppeperioodile järgnevaks neljapäevaks kooli kantseleisse kirjaliku avalduse koos aineõpetaja(te) nõusoleku(te)ga. Õpetajale e-kirja teel saabunud avalduse edastab kantseleisse aineõpetaja.

18.5.2.4. Pikemaajalise haiguse või muu mõjuva põhjuse korral on õpilasel kirjaliku avalduse alusel võimalik sooritada arvestusi individuaalse plaani alusel.

18.5.2.5. Õpilasel, kelle kursusehinne on „puudulik“ või „nõrk“ on võimalus võtta individuaalkonsultatsioone aine- või abiõpetajaga kokkulepitud ajal, et omandada nõutavad teadmised ja oskused.

18.5.2.6. Gümnaasiumi õpilasel on soovi korral võimalik kursusi järgmisel õppeaastal korrata. Kehtima jääb viimane hinne.

18.5.2.7. Erandjuhtudel on kirjalikul kokkuleppel (avaldus või e-kiri) aineõpetajaga võimalik jooksva õppeaasta mitterahuldavalt sooritatud kursuse hinnet parandada juunis direktori poolt käskkirjaga kinnitatud ajavahemikus.

18.6. Kokkuvõttev hindamine

18.6.1. Kokkuvõttev hinne on õppeaine kursusehinne ja aastahinne (põhikoolis), kursusehinne ja kooliastmehinne (gümnaasiumis). Aastahinded pannakse välja kursusehinnete alusel, kooliastmehinded õppeaine kõikide gümnaasiumikursuste hinnete alusel.

18.6.2. Kui õppeaine kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata on kursusehindeks „1” (nõrk).

18.6.2.1. Hindega „nõrk“ või „puudulik“ hinnatud kursuste arv ei tohi ületada 30% antud õppeaine gümnaasiumi kohustuslike kursuste mahust. (Punkt kehtib õpilastele, kes alustavad 2016.a ja hiljem X klassis).

18.6.2.2. Kõikide ainete kõikidest kursusehinnetest võib 4 olla hinnatud mitterahuldavalt. (Punkt kehtib õpilastele, kes alustavad 2016.a ja hiljem X klassis)

18.6.3. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

18.6.4. Kui põhikooliõpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse aastahinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu.

18.6.5. Gümnaasiumis pannakse õppeainete kooliastmehinded välja ainetes ja valikkursustes, mis käesoleval õppeaastal lõpevad.

18.6.5.1. Õppeaine (v.a võõrkeeled) kooliastmehinne rahuldav, hea või väga hea pannakse välja siis, kui vähemalt pooled gümnaasiumi õppekavas olevate kursuste hinded on vähemalt rahuldavad (sh XII klassi õppekavas olevate õppeainete (k.a võõrkeeled) kursuste hinnetest vähemalt pooled on rahuldavad, head või väga head, v.a õppeainetes, milles on ainult üks kursus). (Kehtib 2017/18 XII kl).

18.6.6. Õppeainete kooliastmehinded kantakse elektroonilisse õpikeskkonda ning õpilase soovil õpinguraamatusse.

18.7. Hinde vaidlustamine ja vaidlusküsimuste lahendamine

18.7.1. Õpilasel on õigus hindeid vaidlustada kümne kalendripäeva jooksul pärast hinde saamist.

18.7.2. Esmalt esitab õpilane kirjaliku vaide aineõpetajale kooli kantseleisse. Aineõpetaja teeb oma otsuse õpilasele teatavaks kirjalikult kolme tööpäeva jooksul.

18.7.3. Kui vaidlusküsimused aineõpetajaga tulemusi ei anna, lahendab õpilase hindamisega seotud vaidlusküsimusi kooli direktor. Otsusest teavitab kooli direktor õpilast kirjalikult viie tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist.

18.8. Õpilase järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jätmise otsustamine põhikoolis.

18.8.1. Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu aastahinnete alusel. Täiendavale õppetööle jätmise põhikoolis otsustab õppenõukogu kursusehinnete alusel.

18.8.2. Õppenõukogu otsusega viiakse järgmise klassi põhikooliõpilased, kelle aastahinded on „rahuldavad”, „head” või ”väga head”.

18.8.5. Põhikoolis jäetakse õpilane täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt kursusehinnetest tuleks välja panna aastahinne ”puudulik” või ”nõrk”. Õpilase kirjaliku sooviavalduse korral viiakse õppenõukogu otsusega järgmise klassi õpilane, kellel on kuni kahes õppeaines aastahinne ”nõrk” või ”puudulik”.

18.8.6. Täiendav õppetöö lõpeb arvestustööga.

18.8.7. Täiendav õppetöö toimub vastavalt aineõpetaja poolt koostatud plaanile juunis ja/või augustis.

18.8.10. Põhikooliõpilane, kellel on kolmes ja enamas õppeaines välja pandud aastahinne ”puudulik” või ”nõrk”, võib isikliku sooviavalduse alusel klassikursust korrata, kui õppenõukogu peab seda tema edasise õppimise seisukohalt otstarbekaks.